

Školské kolo OLYMPIÁDY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY

školský rok 2021/2022, 14. ročník

KATEGÓRIA C

1. časť – písomná

TEST

Čas na vypracovanie testu: 30 minút

Ukážka 1

Jozef Mokoš – Had

(úryvok)

Kto sa raz pozrie do mojich očí,
nespasí ho ani prosba, ani krik,
dobrovoľne mi do brucha skočí,
lebo ja som hypnotizér odborník.

Keď na teba smrteľný raz padne ■■■■■,
keď studeným raz zájdeš potom, potom
poznáš, že sa z teba stáva
rýchla zdravá hadia strava.

Áno, ja som hrozný Ivan Hrozný – had,
čo má nadovšetko rád,
keď inému sa z hrdla derie
vystrašený krik a ston,
keď ti dupkom stáva perie
a srdce búcha ako zvon.

/.../

No, keď moja obeť – obed – škúli,
vrie to vo mne ako v júli v úli.

Mňa už dávno v krížoch seklo,
a obed je pritom čulý.

1. Čím víťazí had z ukážky 1 nad svojimi obeťami?
 - A. zákernosťou jedu
 - B. magickou hypnózou
 - C. vzbudzovaním strachu
 - D. odbornými znalosťami
2. Na vynechané miesto v druhej strofe ukážky 1 patrí slovo
 - A. rad.
 - B. had.
 - C. hlad.
 - D. chlad.

3. Komu sa najpravdepodobnejšie prihovára had v ukážke 1?
- A. žabke
 - B. myške
 - C. vtáčikovi
 - D. slimáčikovi
4. Ktorý frazeologizmus významovo súvisí s poslednou strofou ukážky 1?
- A. Kto druhému jamu kope, sám do nej padá.
 - B. Na jazyku má med a v srdci jed.
 - C. Dostal sa k tomu ako slepé kura k zrnu.
 - D. Zlá zelina i tam vzíde, kde ju nezaseješ.
5. Koľko prirovnaní sa nachádza v ukážke 1?
- A. jedno
 - B. dve
 - C. tri
 - D. štyri
6. Ktoré tvrdenie o ukážke 1 je pravdivé?
- A. Rytmus je daný rovnakým počtom slabík vo veršoch.
 - B. Opakovane sa v nej využíva hra so slovami.
 - C. Každý verš je ucelenou myšlienkou.
 - D. Vyskytuje sa v nej refrén.
7. V ktorej možnosti sa nachádza synonymum k slovu čulý?
- A. všímavý
 - B. vedomý
 - C. vratký
 - D. vrtký
8. **alegória** = 1. obrazné vyjadrenie myšlienky alebo predstavy konkrétnym obrazom; 2. druh rozvitej metafory, nepriameho pomenovania objektu alebo deja, ktorý nemôže alebo nesmie byť vyjadrený priamo. Na princípe alegórie môže byť postavené celé dielo.
- Je možné chápať dielo Had z ukážky 1 na základe tejto definície alegoricky?
- A. Áno, podobne ako niektoré diela v maliarstve či sochárstve.
 - B. Áno, pretože takto možno chápať všetky literárne diela.
 - C. Nie, lebo tak možno chápať iba stredovekú literatúru.
 - D. Nie, toto dielo možno chápať iba doslovne.
9. Ktorý druh rýmu sa uplatnil v prvej strofe ukážky 1?
- A. striedavý
 - B. združený
 - C. obkročný
 - D. prerývaný
10. Ktorý literárny druh predstavuje ukážka 1?
- A. veršovanú epiku
 - B. neveršovanú epiku
 - C. lyriku
 - D. drámu

D. eur

18. Koľkokrát dochádza k spodobovaniu v nasledujúcej časti ukážky 2?
Spoločnosť TRIK-T s dlhoročnými skúsenosťami s predajom textilu ponúka na predaj tričku.
- A. jedenkrát
 - B. dvakrát
 - C. trikrát
 - D. štyrikrát
19. V ktorej časti ukážky 2 sa nachádza priamy predmet?
- A. spoločnosť s dlhoročnými skúsenosťami s predajom textilu
 - B. neváhajte nás kontaktovať
 - C. s potlačou podľa vlastného výberu pre firmy
 - D. možnosť množstevnej zľavy
20. Ktoré tvrdenie o vetách v ukážke 2 je pravdivé?
- A. Je v nej jedno súvetie a jedna jednočlenná slovesná veta.
 - B. Je v nej jedna dvojčlenná neúplná veta a jedna jednočlenná slovesná veta.
 - C. Sú v nej dve jednoduché dvojčlenné úplné vety a jedna jednočlenná neslovesná veta.
 - D. Sú v nej dve jednoduché dvojčlenné neúplné vety a jedna jednočlenná neslovesná veta.
21. Ktoré z nasledujúcich slov v ukážke 2 má gramatické kategórie: mužský rod, množné číslo, genitív?
- A. výberu
 - B. rukávmi
 - C. problémom
 - D. strihov
22. V ktorej možnosti je uvedené slovo skloňujúce sa podľa iného vzoru než ostatné tri?
- A. potlačou
 - B. spoločnosť
 - C. veľkostí
 - D. skúsenosťami
23. V ktorej možnosti sú obe slová utvorené rovnakým slovotvorným postupom?
- A. výberu, ponúka
 - B. farieb, všetkých
 - C. dlhoročnými, potlačou
 - D. základnej, súkromné
24. V ktorej možnosti je vzhľadom na kontext vety uvedené opozitum k zvýraznenému slovu v ukážke 2 podľa **vlastného** výberu?
- A. vlastnoručného
 - B. nevlastného
 - C. cudzieho
 - D. svojho
25. Ktorú hlásku treba doplniť do názvu spoločnosti TRIK-T namiesto spojovníka, aby vznikol názov oblečenia?
- A. A
 - B. E
 - C. I
 - D. O

Autor: Mgr. Alžbeta Palacková

Recenzovala: Mgr. Nadežda Kašiarová

Korektúra: PhDr. Henrieta Buzgová, PhD.

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2021